

Oponentský posudek diplomové práce

Čeněk Svoboda: Srovnávací analýza interpretace s důrazem na historický kontext a autentičnost provedení díla. Rozbor různých realizací díla Claudia Monteverdiho: „Vespro della Beata Vergine“ (1610).

(Oponent Mgr. Kateřina Hurníková)

Čeněk Svoboda si za téma své diplomové práce zvolil oblast, která je mu jako dlouhodobému interpretovi raně barokní hudby blízká. Cílem práce není jen srovnání vybraných nahrávek Monteverdiho díla pomocí stanovených kritérií a naznačení vývoje interpretační praxe v průběhu poslední čtvrtiny 20. století, ale i zasazení Mariánských nešpor do kontextu Monteverdiho díla a doby přelomu 16. a 17. století.

Autor v šesti obsáhlých kapitolách přibližuje kompoziční styl C. Monteverdiho, kterého představuje jako nejvýznamnější osobnost složitého období, v němž vrcholná renesanční vokální polyfonie přechází v raně barokní styl. Přehledným způsobem charakterizuje tvorbu franko-vlámské školy, Palestrinovu reformu, italský madrigal, benátskou školu i počátky opery. Samotný vývoj Monteverdiho díla, pohybujícího se na rozhraní renesančního a barokního stylu, autor vysvětluje na základě rozboru konkrétních skladeb. Světskou hudbu zastupuje několik madrigalů (jsou nahrané na přiloženém CD) a opera Orfeo. Zajímavé je porovnání slavného Lamenta z opery Ariadna s Monteverdiho úpravou slavné melodie do pětihlasé madrigalové formy (obě notové ukázky jsou v příloze). Duchovní hudbu skladatele autor charakterizuje mší „In illo tempore“, která tvoří úvod sbírky Vespro della Beata Vergine a dvěma motety. Autor skladby posuzuje z hlediska jejich příslušnosti ke starší vokálně polyfonní praxi – *prima pratica* či k doprovázené monodii – *seconda pratica*, hodnotí způsob vedení jednotlivých hlasů, harmonický průběh a zvláště si všímá souladu hudby a textu. Samostatná kapitola je věnována Mariánským nešporům a rozboru jejich jednotlivých částí. Pro srovnání různých interpretačních přístupů k tomuto dílu volí diplomant nahrávky tří dirigentů – Helmuta Rillinga, Johna Eliota Gardinera a Andrew Parrota. Autor upozorňuje i na těžkosti, se kterými se realizátoři Nešpor musí vyrovnávat. Na základě několika hledisek (obecně estetických, historicko-muzikologických, interpretačních, úroveň bookletu a technické kvality nahrávek) potom rozdílů provedení (jsou rovněž k dispozici na přiloženém CD) hodnotí. Autor se nemůže vyhnout ani problému „autentičnosti“ interpretace, který však nechápe nijak vyhrcočně. V závěrečné kapitole neváhá vyslovit své vlastní stanovisko ke kvalitě nahrávek a svou volbu také odůvodnit.

Diplomová práce je z odborného hlediska na velmi dobré úrovni. Z textu je patrné, že pisatel je svým založením praktický muzikant, který posuzované skladby dokonale zná „zevnitř.“ O hudbě, která se dnešnímu posluchači může jevit jako dosti vzdálená, píše jasně a srozumitelně, přitom však nesmírně poutavě a čtivě. Jeho beletristický styl bohatý na metafory, přirovnání, expresivní, ba i hovorové výrazy je pro autora – budoucího pedagoga výhodou. Z pedagogického hlediska působí sympaticky i autorova snaha o srozumitelné vyjadřování a sklon ke shrnutí podstatných skutečností (např. kap. 2.5 Shrnutí a podtržení klíčových aspektů Monteverdiho vlivu na utváření barokního hudebního jazyka). Vzhledem k náročnosti tématu by možná bylo vhodné nejdůležitější odborné výrazy vybrat a vysvětlit ve zvláštním oddíle.

V diplomové práci nalezneme jazykové nedostatky – časté chyby v interpunkci, v psaní velkých a malých písmen, tiskové chyby a formální prohřešky. V práci zcela chybí odkazy na citaci, autentické citace (s. 39, 50) jsou neúplné. Obsah je netradičně zařazen až na konec práce, chybí seznam obrazových příloh.

Další připomínky k diplomové práci nemám. Téma je po obsahové stránce velmi kvalitně a poctivě zpracované. Při obhajobě by diplomant mohl pohovořit o svých zkušenostech s přijímáním Monteverdiho hudby gymnaziálními studenty – tak, jak to naznačil na několika místech své práce.

Předloženou diplomovou práci **doporučuji k přijetí a hodnotím ji známkou: výborně.**